

Rapport från Fontänhuset, del 1 2020

Stiftelsen Fontänhuset Malmö för vänskap och arbete bedriver psykosocial arbetsorienterad verksamhet för personer som lever med psykisk ohälsa. Verksamheten startade 1984 och har verkat med gott resultat i Malmö.

I dagens Malmö finns stora behov inom Fontänhusets målgrupp och verksamheten erkänns både som komplement och alternativ till Malmö stads insatser.

Malmö stad och Fontänhuset Malmö har sedan 2013 haft ett samarbete baserat på avsiktsförklaringar. Syftet med dessa har varit att ge Fontänhuset Malmö goda förutsättningar för att långsiktigt kunna planera, genomföra och utveckla verksamheten med god kvalitet.

Samarbetet är öppet, förtroendefullt och fungerar väl.

Fontänhuset Malmös verksamhet bygger på frivillighet för medlemmar på vägen till tillfrisknande och återgång till ett normalt liv med rutiner, sociala kontakter, ordning på myndighetskontakter och privatekonomin, boendefrågor, studier samt praktik eller lönearbete. Allt handlar om det individuella måendet och hur det står i förhållandet till möjligheten att återgå till civilsamhället.

Kompetent personal arbetar dagligen metodiskt med att coacha medlemmar till ett friskare liv och en positiv syn på att medlemmen till slut ska kunna hantera sin vardag på ett för individen själv, men också samhället, bra sätt.

Dagliga arbetsuppgifter består av skötsel av trädgård och huset, café, reception, lunchrestaurang, tidning, radio och kontorssysslor. Utöver detta finns utåtriktad verksamhet för PR, kultur, samarbete med andra brukarorganisationer och kommun, Lokalt forum, workshoppar internt och med ABF, kurser med Gyllenhusets folkhögskola.

Till detta kommer verksamheten med Vägar ut som både praktiskt och mentalt förbereder medlemmar för ett liv utanför Fontänhuset Malmös lokaler genom att stötta med studier och möjlighet till praktik eller arbete. Här finns ett gott samarbete med Stilla-koncernen, som startades upp av Fontänhuset Malmö men numera är ett fristående socialt företag, dit våra medlemmar har företräde för både arbetsträning samt arbete med kaféverksamhet och fastighetsskötsel.

I samarbete med MKB får Fontänhuset Malmö disponera tre lägenheter åt gången för de medlemmar som av olika skäl är i behov av egen bostad och inte har möjlighet att själva lösa den situationen. I nära kontakt med ansvariga handledare har medlemmen lägenheten på prov i ett år. När medlemmen har visat att den klarat av att sköta lägenhet och ekonomi under ett helt år skrivs lägenhetskontraktet över på denne, varpå Fontänhuset Malmö kontaktar MKB för en ny lägenhet.

Medel beviljas årligen av Funktionsstödsnämnden i enlighet med den beslutade avsiktsförklaringen för åren 2021-2023. I överenskommelsen framgår det att nämnden ska få en rapport av och om verksamheten två gånger om året. Denna rapport avser delrapport 1 av två och avser uppföljning av verksamhetsåret, samt viss planering av verksamheten 2021.

Verksamhet

Fontänhuset Malmö har under 2020, som resten av samhället, påverkats starkt av den rådande pandemin. Det har varit den i särklass största utmaningen som verksamheten någonsin stått inför.

Redan i uppstarten av pandemin drabbades till exempel Fontänhuset i Stockholm hårt, med bland annat stängning som följd.

Här i Skåne var det inte samma smittspridning på våren och sommaren, men Fontänhuset Malmö gick omedelbart igenom de rutiner som krävdes för att möta upp den nya situationen. För en verksamhet som bygger på relationer och närhet till varandra blev det väldigt kännbart i samband med att vi minimerade antalet stolar inomhus, angav maximalt antalet medlemmar utifrån rummets storlek, gjorde avståndsmarkeringar på golv samt satte upp hostskydd på caféet och receptionen. Ansiktsmasker införskaffades tidigt. Alla som kom in i huset fick börja med att tvätta händerna, ingen med symptom släpptes in.

Eftersom Fontänhuset Malmö har fantastisk trädgård flyttades så mycket av verksamheten som gick dit ut. Alltid med ett öga på att avstånd hölls.

De av våra medlemmar som befinner sig i riskgrupperna på grund av ålder och övervikt rekommenderade vi att stanna hemma. Ett tiotal medlemmar stannade hemma redan från början.

De medlemmar som inte kunde komma till huset blev i stället erbjudna möten utomhus i närheten av deras boenden. Handledare organiserade upp detta och levererade även mat. Här fanns det också möjlighet att fånga upp sådant som medlemmarna behövde hjälp med, vilket var mycket eftersom de alla drabbades på olika sätt av pandemin. Mycket oro, en hel del blev permitterade och behövde stöttning i den nya situationen. Vägar ut fick ta en stor del av den byråkrati som detta skapade i form av ångest för försörjning och fortsatt anställning.

När hösten kom, och med den en betydligt högre smittspridning, ändrades öppettiderna till 09-13 i stället för 08-16. Detta för att medlemmarna skulle undvika att åka kollektivt under rusningstrafiken, men också för att effektivare på eftermiddagarna kunna möta upp de medlemmar som inte kom till huset. Det gjordes primärt per telefon men även att handledare åkte ut till medlemmen. Medlemmar med stora behov av hjälp bokade in sig till respektive handledare och kunde komma till vårt hus för att där få hjälp med det som behövdes. För handledarna betydde det att deras arbetssätt fick förändras, men också att de i vissa fall fick större arbetsbörda eftersom behoven var så stora bland medlemmarna.

Den 29 december drabbade Covid-19:s andra våg Fontänhuset Malmö så pass mycket att det inte gick att fullfölja att hålla huset öppet för besök. Fyra medlemmar och lika många medlemmar blev konstaterat sjuka i Covid-19. Smittspårningen visade att inga av fallen hade blivit smittade i samband med besök i huset, men enligt arbetsmiljölagen är verksamheter skyldiga att säkra så det inte blir smittspridning, vilket verksamhetschefen tog beslut på. I det läget stod det inte klart om de insjuknade hade smittat några andra i sin tur. Januari månad fortgick verksamheten externt med digitala möten, telefonmöten samt enskilda möten med medlemmar i akuta krissituationer men med alla försiktighetsåtgärder vidtagna. Personalen delade upp sig så att endast fem personal fanns i huset på dagarna, medan de andra arbetade hemifrån digitalt och via telefon eller med enskilda möten ute i friska luften. Allt i enlighet med de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten har stipulerat. Under hela perioden blev det inga fler fall av Covid-19, varken hos medlemmar eller handledare.

Från och med den 1 februari 2021 har Fontänhuset Malmö öppnat upp sina portar för medlemmarna igen. Det är en återgång till 09-13-schemat och vi är tillbaka i de rutiner som vi hade i höstas.

Pandemin har öppnat upp nya sätt för oss att arbeta med medlemmar. Dagliga videokonferenser i stället för fysiska möten har höjt den digitala kompetensen i huset, både hos medlemmar och handledare.

Vårt boendeprogram har inte påverkats av pandemin.

Eftersom vår verksamhet har bedrivits löpande har vi inte heller behövt permittera handledare. Den förkortade öppettiden innebar inte mindre medlemsstöd – tvärt om.

Det som har hänt är med personalen är samma som på alla andra arbetsplatser - en hel del frånvaro har det blivit i form av vab och att man stannat hemma vid symptom enligt de rekommendationer från FHM.

Det största framsteget vi gjort under det här pandemiåret är att kunna hålla igång verksamheten, som är samhällsbärande, på ett för medlemmar och handledare säkert sätt. Att det digitala utanförskapet också har minskat betydligt är även det ett framsteg att tacka pandemin för.

Medlemsstatus, verksamheten “Vägar Ut” och Boendeprogram

Fontänhuset Malmö statistik över medlemmar för år 2020 är i skrivande stund inte tillgänglig. Den ska vara klar till vårt årsmöte och tillhörande verksamhetsberättelse i mitten av april. I samband med vårt möte med er på nämndssammanträdet i mars kan det finnas siffror att redovisa.

Men vi ser en klar ökning av siffrorna om man jämför 2018 med 2019.

2018 var antalet aktiva medlemmar 325 stycken. Dessa besökte Fontänhuset 17 268 gånger.
2019 var antalet aktiva medlemmar 347 stycken, som besökte Fontänhuset 19 061 gånger.

Vägar ut

Av de aktiva medlemmarna år 2018 var 100 engagerade i Vägar ut på olika plan:

- 26 medlemmar var i arbete, varav nio gick vidare till arbete det året.
- Sju studerade, varav tre var nya det året.
- 14 medlemmar var engagerade i arbetsrehabiliterande åtgärder genom arbetsträning, prövning av arbetsförmåga och praktik, vara tolv nya för år 2018. En av dem tillhör en annan kommun än Malmö.
- 53 medlemmar arbetade aktivt och regelbundet med att förbereda sig inför arbete/praktik/studier.

Av de aktiva medlemmarna år 2019 var 89 engagerade i Vägar ut på olika plan:

- 34 medlemmar var i arbete, varav 18 gick vidare till arbete det året.
- Elva studerade, varav nio var nya det året.
- 19 medlemmar var engagerade i arbetsrehabiliterande åtgärder genom arbetsträning, prövning av arbetsförmåga och praktik, vara 13 nya för år 2019. En av dem tillhör en annan kommun än Malmö.
- 25 medlemmar arbetade aktivt och regelbundet med att förbereda sig inför arbete/praktik/studier.

Tabellen nedan visar utvecklingen för Vägar ut år 2018 och 2019:

	2018	2019
Antal aktiva medlemmar	325	347
Antal medlemmar i Vägar ut	100	89
Antal nya medlemmar till arbete	9	18
Antal nya medlemmar till studier	7	11
Antal medlemmar till praktik, rehabiliteringsåtgärder	14	19
Totalt medlemmar som gick vidare till arbete och sysselsättning	30 (cirka 9,7% av aktiva medlemmar)	48 (cirka 14% av aktiva medlemmar)

Boendeprogrammet hanterar tre lägenheter per år, normalt sett så får tre medlemmar per år möjlighet att få ett eget boende.

2018 var det två medlemmar som efter ett års provotid fick förstahandskontrakt på sina lägenheter, en fick andrahandskontrakt via Fontänhuset

2019 var det en medlem som fick förstahandskontrakt. Detta år hade MKB svårt att tillhandahålla lägenheter till våra medlemmar. MKB, Socialförvaltningen och Fontänhuset hade ett gemensamt möte kring detta för att lösa problematiken. Det framgick där att Fontänhusets modell med genomarbetade förberedelser innan medlem får ett andrahandskontrakt är en arbetsprocess som ger bättre resultat än Socialförvaltningens modell när det gäller att trygga ett långsiktigt boende för människor med långt utanförskap.

Ekonomi

Fontänhuset Malmös ekonomi granskas av Baker Tilly samt Stadsrevisionen för Malmö.

Baker Tilly har regelbunden tillgång till våra månadsrapporter med två avstämningar per år där även Stadsrevisionen deltar för att säkra att ekonomin är i balans.

Utöver detta ingår förberedelsearbetet inför årsredovisningen som hanteras av Baker Tilly.

Covid-19 har inte påverkat vår verksamhet negativt när det gäller ekonomin.

Personal

Elva handledare samt operativ chef och verksamhetschef arbetar dagligen i verksamheten, inalles tretton personer.

Samtliga tjänster är på heltid eftersom arbetet med våra medlemmar kräver kontinuitet i relationerna för att den arbetsinriktad dagen ska kunna stödja medlemmarna i deras strävan till en återgång till arbete, praktik eller studier.

Varje år har vi två praktikanter per termin från Socialhögskolan.

Styrelse

2020 anslöt Ewa Langerbeck till styrelsen för Stiftelsen Malmö Fontänhus för vänskap och arbete. Med henne fick Fontänhuset Malmö ytterligare kompetens med tanke på hennes långa erfarenhet inom psykiatrin samt som enhetschef för socialpsykiatriska boenden för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Ewa Langerbeck är även kretsordförande inom Centerpartiet, Malmö.

Styrelsen ser ut som följer:

Björn Fries - samhällsdebattör och politiker

Lillemor Darinder - fd generalsekreterare för Nordiska Lärarorganisationers Samråd

Birgitta Piper - ekonomijournalist

Helena Cewers - barnmorska och sexolog

Emma Pagels Mårdhed - forskningsköterska psykiatri

Ann-Christina Bengtsson - jurist inom migrations-, förvaltnings- och familjerätt samt brottmål

Mari Almroth - sektionschef Arbetsförmedlingen/Kultur

Anders Åkesson - fd regionråd Region Skåne, politiker

Ewa Langerbeck - fd enhetschef Socialförvaltningen Lund, politiker

Verksamhetens ledning

Verksamheten leds av verksamhetschef Herbert Tinz samt operativ chef Mats Jorming.

Planering utifrån avsiktsförklaringen

Förutom de stipulerade möten samt delrapporter som ingår i avsiktsförklaringen kommer Fontänhuset Malmö att fortsätta det goda samarbete med Funktionsstödsförvaltningen som varit under de senaste fyra åren.

I Brukarsamverkansgruppens AU ingår verksamhetschefen Herbert Tinz och har gjort så sedan den bildades. Tillsammans med tjänstemän och andra brukarrepresentanter har gruppen arbetat målmedvetet för bättre inkludering och förståelse för varandras roller inom myndighet respektive brukarorganisationer. Herbert Tinz deltar också i Funktionshinderrådet, även där som en av medlemmarna i AU.

När pandemin släpper sitt grepp ska Brukarsamverkansgruppen dra igång den fysiska verksamheten igen med Fänrik Rum 5 på Funktionsstödsförvaltningen - där medborgare, brukare, tjänstemän och politiker kan mötas för att utbyta åsikter och erfarenheter på ett lite informellare sätt.

Fontänhuset Malmö vill skapa ett varaktigt samarbete med Malmö Kommun när det gäller att stötta människor som står långt utanför arbetsmarknaden och ge dem möjlighet till praktikplatser eller lönearbete inom kommunen.

Fontänhuset Malmö vill också verka tillsammans med Malmö Kommun för att i kommunala upphandlingar ha en klausul där privata aktörer tillhandahåller praktikplatser för Fontänhuset Malmös målgrupp.

Fontänhuset Malmö ser ett behov av att olika förvaltningar inom Malmö kommun blir mer samspelade när det gäller hur brukare ska få stöd och hjälp med återgång till arbete, praktik och studier.